

UCHWAŁA NR 16/2015

Senatu Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu
z 22 maja 2015 r.

w sprawie: **wytycznych dotyczących tworzenia programów kształcenia
w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu
oraz warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie
kształcenia**

Na podstawie §15 ust.1 pkt 3) oraz pkt 47) Statutu Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu , zgodnie z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego oraz Ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższymi Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia

Senat Uczelni podejmuje uchwałę następującej treści

§ 1

Zakres przedmiotowy uchwały

Uchwała niniejsza określa:

- a) wytyczne dotyczące dostosowania przez podstawowe jednostki organizacyjne uczelni (tj. Wydziały) warunków jakie musi spełniać program kształcenia na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia zgodnie z wymogami znowelizowanej ustawy o szkolnictwie wyższym oraz z Krajowymi Ramami Kwalifikacji oraz
- b) zasady tworzenia przez Wydziały nowych programów kształcenia;
- c) tryb i harmonogram prac nad zmianami programów kształcenia oraz
- d) skład wymaganej dokumentacji programu kształcenia, stanowiącej podstawę do podjęcia przez radę wydziału uchwały w sprawie programu kształcenia na danym wydziale, kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia

§ 2

Zalecenia ogólne

1. **Program kształcenia** dla określonego kierunku i poziomu kształcenia obejmuje **opis zakładanych efektów kształcenia**, zgodny z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, który określa Senat i **program studiów**, stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów, wraz przypisanymi do poszczególnych modułów tego procesu punktami ECTS, który uchwała właściwa Rada Wydziału.
2. **Opis zakładanych efektów kształcenia** dla określonego kierunku i poziomu kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych uwzględnia efekty kształcenia właściwe dla danego obszaru, z którego został wyodrębniony kierunek studiów.
3. Opis zakładanych efektów kształcenia sporządza się odrębnie dla każdego profilu kształcenia
4. Jednostka prowadząca na danym kierunku studia stacjonarne i niestacjonarne zapewnia w obu tych formach uzyskanie takich samych efektów kształcenia.
5. Warunkiem uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia albo kwalifikacji drugiego stopnia lub też jednolitych studiów magisterskich dla określonego kierunku studiów i profilu kształcenia, poświadczonej dyplomem, jest osiągnięcie przez studenta wszystkich zakładanych w programie kształcenia efektów kształcenia.
6. Efekty kształcenia zakładane w programie kształcenia niezbędne do uzyskania kwalifikacji pierwszego albo kwalifikacji drugiego stopnia lub też jednolitych studiów magisterskich, odnoszące się do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla danego kierunku studiów, określone zostały w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

§ 3

Tryb i harmonogram prac nad zmianami programów kształcenia

1. W terminie do **20 czerwca 2015 r.** Rady Wydziałów podejmą uchwały w sprawie przyjęcia dostosowanych do wymogów znowelizowanej ustawy o szkolnictwie wyższym programów kształcenia, w tym programów studiów i planów studiów dla prowadzonych na uczelni kierunków studiów, poziomu, profilu kształcenia oraz formy studiów, z uwzględnieniem niniejszych Wytycznych.
2. W terminie do 1 października 2015 r. zamieszczone zostaną na stronie internetowej ASP informacje o wprowadzonych zmianach w programach kształcenia dla kierunków studiów wraz z treścią tych zmian.
3. W terminie do 1 października 2015 r. ASP dostosuje minimum kadrowe dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim.
4. W przypadku nowych kierunków studiów, zatwierdzenie efektów kształcenia równoznaczne jest z wyrażeniem zgody na utworzenie kierunku, jeżeli kierunek ten został powołany przez wydział, który posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w danym obszarze i dziedzinie.
5. W przypadku wydziału, który nie posiada uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, decyzję o powołaniu kierunku studiów podejmuje Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, po zatwierdzeniu przez Senat efektów kształcenia dla takiego kierunku studiów i po zaopiniowaniu przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Wymagana dokumentacja przesyłana do Ministerstwa opisana jest w § 4 niniejszego dokumentu.

6. Uchwalone przez Rady Wydziałów projekty efektów kształcenia opiniuje Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia.
7. Wskazanie przez Radę Wydziału odpowiedniego dla danego kierunku i poziomu kształcenia wzorcowego opisu efektów kształcenia podlega zatwierdzeniu przez Senat.
8. Wymagana dokumentacja, którą Rada Wydziału przedstawia Senatowi, stanowiąca podstawę podjęcia przez Senat Uchwały w sprawie efektów kształcenia na danym kierunku studiów opisana jest w § 4 niniejszego dokumentu.
9. Rektor zawiadamia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Polską Komisję Akredytacyjną o uruchomieniu kształcenia na kierunku studiów, w terminie miesiąca od dnia rozpoczęcia kształcenia na nowym kierunku studiów.

§ 4

Dokumentacja programu kształcenia

1) **Ogólną charakterystykę prowadzonych studiów** w tym:

- a) nazwę kierunku studiów;
- b) poziom studiów;
- c) profil kształcenia;
- d) formę studiów (stacjonarne lub niestacjonarne);
- e) tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta;
- f) przyporządkowanie do jednego lub większej liczby obszarów kształcenia;
- g) wskazanie dziedzin nauki lub sztuki i dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia;
- h) wskazanie związku z misją uczelni i jej strategią rozwoju;
- i) ogólne cele kształcenia oraz możliwości zatrudnienia i kontynuacji kształcenia przez absolwentów studiów;
- j) wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydata zwłaszcza w przypadku studiów drugiego stopnia);
- k) zasady rekrutacji;
- l) różnice w stosunku do innych programów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach kształcenia prowadzonych na uczelni.

2) **Opis zakładanych efektów kształcenia** (lub wskazany odpowiedni dla danego kierunku i poziomu kształcenia wzorcowy opis efektów kształcenia)

3) **Opis procesu kształcenia (programu studiów)** dla określonego kierunku i poziomu kształcenia.

3. 1. Program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określa:

- a) formę studiów;
- b) czas trwania studiów (liczbę semestrów) i liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia;
- c) moduły zajęć – zajęcia lub grupy zajęć – wraz z formą zajęć i przypisaniem do każdego modułu - efektów kształcenia, sposobu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia oraz liczby punktów ECTS (ze wskazaniem sposobu jej wyznaczenia, zgodnie z zasadami systemu ECTS).
- d) sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez studenta;
- e) plan studiów;
- f) łączną liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać w ramach zajęć:

- wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów,
 - z zakresu nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia,
 - o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych;
- g) minimalną liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać w ramach niezwiązanych z kierunkiem studiów zajęć ogólnouczelnianych lub zajęć na innym kierunku studiów;
- h) liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS;
- i) liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać w ramach zajęć z języka obcego;
- j) liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać w ramach zajęć z wychowania fizycznego;
- k) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych dla kierunku studiów o profilu praktycznym (w razie utworzenia), a w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki;
- l) łączną liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać w ramach praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu praktycznym (w razie utworzenia), a w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki.

3.2.

Program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określa również:

- a) opis poszczególnych modułów zajęć
- b) nazwy modułów zajęć obieralnych, obowiązkowych dla określonej specjalności w ramach kierunku studiów
- c) matrycę efektów kształcenia (zakładane kierunkowe efekty kształcenia w odniesieniu do zajęć/modułów zajęć, w których osiągnąć jest efekt)
- d) opis sposobu weryfikacji zakładanych efektów kształcenia (dla programu) z odniesieniem do konkretnych modułów zajęć, form zajęć i sprawdzianów realizowanych w ramach każdej z tych form;
- e) zasady prowadzenia dyplomowania
- f) zasady dotyczące struktury studiów (zasady studiowania) określające zasady wpisu na kolejny semestr, studia indywidualne, warunki kwalifikacji na daną specjalność, itp.)

3.3.

Program studiów umożliwiać będzie studentowi wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS.

3.4.

Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia określa dla każdego z tych obszarów procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS, koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia.

3.5.

Program studiów dla kierunku o profilu praktycznym (w razie utworzenia) obejmuje moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

3.6.

Program studiów dla kierunku o profilu ogólnoakademickim obejmuje moduły zajęć powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki lub sztuki związanej

z tym kierunkiem studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, koniecznej do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań – w przypadku studiów pierwszego stopnia; udział w badaniach – w przypadku studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich).

3.7.

Rada Wydziału ma obowiązek opracować plan studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, z uwzględnieniem formy studiów, pozwalający na osiągnięcie założonych efektów kształcenia w nominalnej liczbie semestrów.

3.8.

W przypadku studiów prowadzonych na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, należy określić plan studiów odrębnie dla każdej z tych form. W przypadku studiów stacjonarnych nominalna liczba punktów ECTS wymaganych do zaliczenia odpowiednio roku/semestru studiów powinna wynosić:

- a. 60 punktów ECTS – przypisanych modułom zajęć realizowanym w każdym roku studiów
- b. 30 punktów ECTS – przypisanych modułom zajęć realizowanym w każdym semestrze studiów

4) Opis warunków prowadzenia studiów i sposobów realizacji kształcenia w tym:

- a) zasoby kadrowe (minimum kadrowe z przyporządkowaniem poszczególnych osób do dyscyplin naukowych lub artystycznych i obszarów kształcenia oraz – w przypadku studiów o profilu praktycznym – opisem doświadczeń zawodowych; proporcja liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studiujących);

Uczelnia spełniać będzie wymagania dotyczące minimum kadrowego w stopniu zapewniającym prowadzenie zajęć przewidzianych w planie studiów. Obowiązek ten Uczelnia wypełni nie później niż z początkiem pierwszego roku studiów pierwszego cyklu kształcenia na danym kierunku, z tym że wymagania dotyczące minimum kadrowego muszą zostać spełnione w pełnym zakresie w przypadku:

- studiów pierwszego i drugiego stopnia – od początku drugiego roku studiów pierwszego cyklu kształcenia,
- jednolitych studiów magisterskich – od początku czwartego roku studiów pierwszego cyklu kształcenia.

Każdy obszar kształcenia, do którego przyporządkowano dany kierunek studiów, powinien być reprezentowany w minimum kadrowym przez co najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek naukowy lub artystyczny w obszarze wiedzy odpowiadającym temu obszarowi kształcenia.

- b) infrastruktura dydaktyczna (zapewniająca prawidłową realizację celów kształcenia, w tym dostęp do sal dydaktycznych, laboratoriów i pracowni);
- c) dostęp do biblioteki wyposażonej w literaturę zalecaną w ramach kształcenia na danym kierunku studiów oraz do zasobów Wirtualnej Biblioteki Wiedzy;
- d) działalność badawcza w odpowiednim obszarze wiedzy – w przypadku studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich.

5) Opis wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia, uwzględniający:

- a. sposób weryfikowania efektów kształcenia w trakcie całego procesu kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów;
- b. sposób wykorzystania wniosków z ocen nauczycieli akademickich dokonywanych przez studentów w trybie art. 132 ust. 3 ustawy;
- c. ocenę realizacji zakładanych efektów kształcenia;
- d. wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów uczelni, o których mowa w art. 13b ust. 10 ustawy, a w przypadku gdy uczelnia prowadzi własny monitoring karier zawodowych absolwentów - również wnioski z analizy wyników tego monitoringu;
- e. działania uczelni w zakresie zapobiegania plagiatom i ich wykrywania.

§ 5

Uwagi, zalecenia, dookreślenia

1. Zmiany programu studiów dokonywane przez jednostkę nie posiadającą uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego, mające na celu doskonalenie programu kształcenia, za które student może uzyskać łącznie nie więcej niż 30% punktów ECTS, nie wymagają zgody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ani opinii Polskiej Komisji Akredytacyjnej, jeżeli zmiany te nie wywołują zmian efektów kształcenia w programie kształcenia dla danego kierunku studiów.
2. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni (Wydział), doskonaląc program kształcenia, może, w ramach posiadanego uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, dokonywać zmian:
 - a) zajęć dydaktycznych, za które student może uzyskać łącznie do 50% punktów ECTS, określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia;
 - b) łącznie do 30% ogólnej liczby zakładanych efektów kształcenia określonych przez senat uczelni aktualnych na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia;
 - c) w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć.
3. Zmiany w programach kształcenia mogą być wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia, z wyjątkiem zmian koniecznych do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną, które mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.
4. Zmiany w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniające najnowsze osiągnięcia naukowe lub artystyczne, mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.
5. Uzyskanie kwalifikacji pierwszego stopnia albo kwalifikacji drugiego stopnia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia wymaga osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia zakładanych w programie kształcenia.
6. Przez sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów rozumie się:
 - a) łączną liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów;
 - b) łączną liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
 - c) łączną liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać w ramach zajęć o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych;

- d) minimalną liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać, realizując moduły kształcenia oferowane na zdjęciach ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów;
 - e) minimalną liczbę punktów ECTS, którą student zobowiązany jest uzyskać na zajęciach z wychowania fizycznego;
 - f) w przypadku program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia – procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w łącznej liczbie punktów ECTS.
7. Jednostka organizacyjna uczelni prowadząca kierunek studiów uwzględnia w programie kształcenia wyniki monitorowania kariery zawodowej swoich absolwentów, wyniki przeprowadzonej analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy, wykorzystanie wzorców międzynarodowych, a ponadto uzgodnienia środowiskowe, opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, ustalenia na poziomie uczelni.
8. Podstawowa jednostka organizacyjna Uczelni może prowadzić studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia albo jednolite studia magisterskie, jeżeli:
- 8.1. Senat uczelni w drodze uchwały:
- a) określił nazwę kierunku studiów adekwatną do zakładanych efektów kształcenia, poziom kształcenia oraz formę studiów,
 - b) określił profil kształcenia,
 - c) przyporządkował kierunek studiów do obszaru lub obszarów kształcenia oraz wskazał dziedziny nauki i dyscypliny naukowe lub dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia dla danego kierunku studiów;
- 8.2. Jednostka ta:
- a) posiada program kształcenia dla tego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględniający:
 - opis zakładanych efektów kształcenia,
 - odrębny dla studiów prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej program studiów, w tym plan studiów,
 - b) wskazała związek kierunku studiów z misją uczelni i strategią jej rozwoju,
 - c) zapewnia studentom odbywanie praktyk zawodowych przewidzianych w programie kształcenia dla kierunku studiów o profilu praktycznym (w razie utworzenia), a w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim – jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki,
 - d) spełnia wymagania dotyczące minimalnej liczby i kwalifikacji nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego kierunku studiów, zwanego dalej „minimum kadrowym”, przy czym do minimum kadrowego dla studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich zalicza nauczycieli akademickich, dla których uczelnia, w skład której wchodzi ta jednostka, jest podstawowym miejscem pracy, lub nauczycieli akademickich zatrudnionych w tej uczelni, dla których podstawowym miejscem pracy jest instytut naukowy Polskiej Akademii Nauk albo instytut badawczy, lub nauczycieli akademickich posiadających znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią w dziedzinach związanych z kierunkiem studiów, również w przypadku, gdy uczelnia nie jest ich podstawowym miejscem pracy,
 - e) spełnia wymagania dotyczące proporcji liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów na tym kierunku studiów,
 - f) dysponuje infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację celów kształcenia, w tym zapewnia odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć w salach dydaktycznych, laboratoriach i pracowniach,

- g) zapewnia możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych obejmujących literaturę zalecaną na tym kierunku studiów oraz z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki,
 - h) wdrożyła wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia uwzględniający działania na rzecz doskonalenia programu kształcenia na prowadzonym kierunku studiów,
 - i) dokonuje bieżącej analizy zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy.
9. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni, po zasięgnięciu opinii zespołu nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego określonego kierunku studiów, przedkłada na koniec roku akademickiego radzie tej jednostki ocenę efektów kształcenia, która stanowi podstawę doskonalenia programu kształcenia.
10. Podstawowa jednostka organizacyjna uczelni może prowadzić studia na kierunku o profilu praktycznym, jeżeli zapewnia studentom tego kierunku możliwość odbycia praktyk zawodowych, łącznie w wymiarze co najmniej trzech miesięcy na każdym z poziomów kształcenia.

§ 6

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 7

Wykonanie uchwały powierza się Rektorowi.

§ 8

Z dniem wejścia w życie niniejszej Uchwały tracą moc *Wytyczne dotyczące projektowania programów kształcenia zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego*, wprowadzone Uchwałą Senatu 26/2013 z 24 kwietnia 2013 r.

Przewodniczący Senatu

Rektor

prof. Piotr Kielan

Wrocław, dnia 22 maja 2015 r.